

Moderniseringsdepartementet
Postboks 8004 Dep
0030 Oslo

Deres referanse:
200404123/06.04.05

Vår referanse: Arkiv:360
2005/3334

Dato
24.06.2005

Saksbehandler:
Janne K Kjøllesdal

Telefon: Mobil:
24163064

E-Post: jkk@shdir.no

Att.
Ekspedisjonssjef Jan A. Halvorsen

MODERNISERINGSDEPARTEMENTET
ARKIVKODE
27 JUNI 2005
SAKSB. 1CRA/
SAKSNR. 200501325-41

Høringsuttalelse til forslag om endringer i regelverket for offentlige anskaffelser

Vi viser til høringsbrev av 06.04.2005 om endringer i regelverket for offentlige anskaffelser, og sender med dette Statens råd for funksjonshemmedes kommentarer til endringsforslaget.

Innledning

Forslaget til endringer i regelverket for offentlige anskaffelser bør sees i lys av nasjonalt og internasjonalt arbeid for å styrke personer med nedsatt funksjonsevne sine rettigheter og aktive deltakelse i samfunnet.

I NOU 2001:22 ble det slått fast at anskaffelsesregelverket er et viktig virkemiddel i arbeidet for et tilgjengelig samfunn for alle. Dette ble fulgt opp i St meld 40 (2002-2003) i Regjerings målsetting om tilgjengelighet: "God tilgjengelighet til bygninger, utemiljø, produkter og tjenester, og alle nye statlige investeringer skal vurderes i forhold til prinsippet om universell utforming." Disse målene er senere fulgt opp i Regjeringens handlingsplan for økt tilgjengelighet for personer med nedsatt funksjonsevne fra desember 2004.

Forslaget til endringer i det norske anskaffelsesregelverket følger bl.a. av endringer i EU-direktivet om offentlige anskaffelser (2004/18/EF). Her åpnes det for at man kan ta inn en klausul om såkalte "sosiale hensyn" i kravspesifikasjonen ved offentlige anbud. Endringene i EU-direktivet er et resultat av avgjørelser i EF-domstolen, som slår fast at slike krav kan stilles under forutsetning av at de ikke har en effekt som er i strid med traktatens bestemmelser. Tilsvarende vil gjelde for EØS-avtalen.

Rådet noterer at forslagene til endringene i offentlige anskaffelsesregelverket vil også kunne være et viktig virkemiddel i forhold til målsettingene som er nedfelt i IA-avtalens delmål II om å fremme rekruttering av funksjonshemmede i arbeidslivet.

Rådet har kommentarer til følgende områder:

Universell utforming

Særlige kontraktsbetingelser som angår sosiale vilkår

Muligheten til å begrense konkurransen til utførelsesvirksomheter

Elektroniske anskaffelser

Utforming av veileder

Universell utforming

Statens råd for funksjonshemmede har registrert med tilfredshet at krav om universell utforming er tatt inn både i lov og forskrift, uavhengig av anskaffelsens verdi, og mener at forslaget vil bidra positivt til å sikre økt tilgjengelighet og deltakelse i samfunnet for alle.

Definisjonen av begrepet universell utforming er i tråd med rådets forståelse slik det fremkommer i høringsnotatets del I kapittel 4, hvor begrepet omfatter produkter, tjenester, bygninger og omgivelser. Vi vil imidlertid påpeke at definisjonen er innskrenket i høringsnotatets del II kapittel 20.1 til kun å gjelde produkter og omgivelser. Det er viktig at definisjonen av universell utforming er ensartet beskrevet og at hva som menes med begrepet er i samsvar med kapittel 4 i del I i høringsnotatet. Kravet er knyttet til planleggingsfasen, og innkjøperen må spesifisere krav om universell utforming i anbudet for at innkjøperen kan legge vekt på det i valget av tilbyder.

Begrepet universell utforming, som er foreslått tatt i lovens §6, bør også synliggjøres i overskriften til samme paragraf.

Selv om den nye veilederen vil være et konkret hjelpemiddel for innkjøperen, bør kravet til universell utforming også tydeliggjøres i bestemmelsen i forskriften om kriterier for valg av tilbud.

Forskriftens § 20-2 regulerer kriterier for valg av tilbud. Første ledd, som ikke er foreslått endret, viser at tildelingen kan enten skje på basis av hvilket tilbud som er det økonomisk mest fordelaktige, eller utelukkende ut fra hvilket tilbud som har den laveste prisen.

Andre ledd i § 20-2 foreslås endret. I det nye forslaget er opplisting av eksempler på andre kriterier enn lavest pris tatt ut. I dagens regelverk nevnes følgende eksempler på hva som kan legges vekt på i forbindelse med valg av tilbud: "...Det kan benyttes slike kriterier som pris, kvalitet, teknisk verdi, estetiske og funksjonsmessige egenskaper, service og teknisk bistand, oppfyllestid mv." I tilsvarende bestemmelse i EU-direktivets artikkel 53 om kriterier for valg av tilbud er det også tatt inn eksempler på hvilke kriterier dette kan være: "... kvalitet, pris, teknisk verdi, estetikk og funksjonsmessig karakter, miljøegenskaper, driftskostnader, lønnsomhet, kundeservice og teknisk bistand, leveringsdato, leveringstid eller tid for ferdiggjørelse."

Rådet mener at slike eksempler kan være nyttige og instruktive for innkjøperen i planleggingen eller forberedelsen av anskaffelsen. Universell utforming bør derfor tas inn sammen med andre eksempler i bestemmelsen. Veilederen vil i tillegg gi nærmere hjelp til utforming av kriteriene.

Særlige kontraktsbetingelser som angår sosiale vilkår

§ 3-8, annet ledd åpner for at oppdragsgiver kan fastsette særlige betingelser til kontraktens utførelse, så fremt de gjøres kjent for leverandøren i konkurransebetingelsene og at vilkårene ikke er i strid med EØS-avtalen. Slike betingelser kan også omhandle sosiale hensyn og miljøhensyn. I tredje og fjerde ledd er eksemplene som krav om lærlingordning og fast ansatte, og krav til lovlig innleid arbeidskraft, opprettholdt i det nye forslaget.

EU-direktivet åpner for å belønne virksomheter som har en positiv rekrutterings- eller personalpolitikk. Her kan man positivt forskjellsbehandle virksomheter på visse vilkår. Eksempelvis ansette flere personer med nedsatt funksjonsevne enn hva nasjonal lovgivning krever eller iverksette utdannelsesinitiativer for arbeidsledige eller for unge, jf punkt 33 i innledende bestemmelser til direktivet.

I forslaget er det ikke foreslått tilsvarende opplisting av eksempler på særlige betingelser ut fra sosiale vilkår som man kan sette til kontraktens utførelse, jf § 3-8 annet ledd. Statens råd for funksjonshemmede ser dette som et viktig virkemiddel som kan benyttes for å få flere funksjonshemmede i jobb. Slike vilkår bør derfor tydeliggjøres ved at det tas inn i regelverket.

Sosiale vilkår kan også være et nyttig virkemiddel for å fremme et inkluderende arbeidsliv, jf. delmål 2 i IA-avtalen. Virksomheter som kan dokumentere at de har en aktiv rekrutterings- og personalpolitikk for å oppnå målsettingen i IA-avtalen, kan for eksempel prioriteres i en anbudsrunde.

Muligheten til å begrense konkurransen til atferingsvirksomheter

Forslag om muligheten til å reservere kontrakter til virksomheter hvor flertallet av de sysselsatte er yrkeshemmede, jf §3.9, støttes av rådet.

Elektroniske anskaffelser

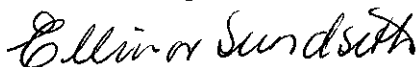
Elektroniske anskaffelser likestilles for første gang med andre anskaffelser. Krav om at elektroniske anskaffelser skal være tilgjengelige for alle, må tas inn i regelverket, jf for øvrig Regjeringens nye e-Norgeplan og koordineringsorganet for e-forvaltnings utforming av politikken for bruk av åpne standarder i offentlig forvaltning.

Utforming av veileder for regelverket for offentlig anskaffelser

MOD skal utarbeide en ny generell veileder som også vil vise hvordan hensynet til universell utforming kan ivaretas i selve anskaffelsesprosessen. Rådet ønsker å gi innspill til dette arbeidet og vil fortsatt være i tett dialog med departementet videre i dette arbeidet.

Rådet er orientert om at det planlegges tatt inn antidiskrimineringsklausuler i regelverket for offentlige anskaffelser i forbindelse med et senere høringsdokument. Dette kommenteres derfor ikke i denne omgang.

Med vennlig hilsen

Ellinor Sundseth

Janne K Kjøllesdal